

PEST, I. félv.

8. szám.

Február 22. 1872.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, csütörtökön. Előfizetési ár: helyben félévre 1 frt 31 kr., egész évre 2 frt 62 kr.; vidékre félévre 1 frt 70 kr., egész évre 3 frt 40 kr. A pályázatok beiktatásáért tíz sorig minden egyszeri fölvetelért 1 frt. 10 soron fölül, egyszeri közlé-
kat a Sz.-Istv.-Társ. igazgatóságához kérjük intézteni. sért 2 f., hatóbbször közöltetik, 1 f. 50 kr, számitatik.

A jezsuiták és a szabadkőművesek.

(Vége.)

Azt mondják továbbá, hogy azon népek, melyekre a jezsuiták befolyást gyakorolnak, rendszeren elsatnyulnak. Azt azonban nem mondják, hogy hol vannak azok a népek, melyek a jezsuiták befolyása folytán elsatnyultak. Ugyan mitől elsatnyul el valamely nép? A kicsapongástól, a pálinkázástól, rosztáplálkozástól, na azután a puha élettől, a sok dinom-dánomtól, a tulságos sok alvástól, amely utóbbi hibákban rendszeren azok vannak, kik a jezsuiták ellen lármáznak; az igaz, hogy satnyák is, hogy szinte megszanja az ember őket. — És vajjon mindezen dolgokat a jezsuita mozditja elő? Ó maga szigorú életet él, és a hol tanít és prédikál, épen azon bünök ellen szokott fordulni, melyek a népek elsatnyulását előidézik. A ki csak kicsit megismerkedett az iskolákkal, az tudja, hogy az erkölcsös élet az ifjuságban sehol sem otthonosabb, mint épen a jezsuiták iskoláiban. És ily emberektől azt mondják a szabadkőművesek, hogy a népeket elsatnyítják! Olaszország, Spanyolország nem akkor satnyult el, mikor jezsuitákkal bírtak, hanem mióta a szabadkőművesek dulakodnak ezen országokban. A szabadkőművesek a kathol. népek közt olyanforma hatást idéznek elő, mint a jégdarabok a szőlőveszszők közt: a kereszténység megfagy.

Az mondják továbbá a szabadkőművesek, hiszen a jezsuitákat egykor maga egy pápa, t. i. 14-ik Kelemen törülte el.

Na, erre kissé bővebb fölvilágosítással tartozunk. A mult században kevéssel a francia forradalom előtt több ugynevezett tudós arra nézve egyesült, hogy a kereszténységet, sőt az Istenbe való hitet is kiirtsák. Látván, hogy azon időben a kereszténység legbátrabb védelmezői a jezsuiták voltak, minden előtt ezeket igyekeztek az utból eltávolítani. A nép közé tömérdek apró iratot szórtak, melyekben egyéb sem volt, mint gyalázatos

rágalmak a jezsuiták ellen. (Körülbelül ma is ugy tesznek.) Sőt pénzt ígértek azoknak, kik a jezsuiták ellen írnak. Ezekhez hozzájárult, hogy 14-ik Lajos francia királynak volt egy Pompadúr nevű ágyasa, ki mód nélkül gyűlölte a jezsuitákat, mivel egyikök azt mondta neki, hogy a gyónásban büneitől föl nem oldozhatja, míg oda nem hagyja a királyi udvart, hol oly botrányos életet él. A jezsuiták összes ellenségeinek mozgatására ezen szerzetesrendet megszüntették Franciaországban, noha a püspökök és a papság általán melegen fölszóltak mellettök. A kormány szigorú parancsot adott ki, melynél fogva jezsuitákat még védelmezni sem volt szabad; két papot fölakasztottak azért, mert a jezsuiták védelmére mertek kelni.

Már azelőtt hasonlóképp bántak a jezsuitákkal Portugál nevű országban, hol I. József névvel erkölcsstelen király uralkodott, kinek oldala mellett egy még erkölcsstelenebb miniszter volt, kit Pombál-nak hívtak. Hogy ilyen embereknek a jezsuiták utjokban voltak, az nagyon természetes. Először a jezsuitákat rájlesztett a királyra, hogy a jezsuiták meg akarják őt ölni, és rábirta, hogy törölje el őket. Ily módon ütték el a jezsuitákat Portugálból.

Épen ilyen hajtóvadászatot tartottak ellenök Spanyolországban, Nápolyban és Szciziliában.

Ekkor 14-ik Kelemen pápa a jezsuitarendet megszüntette; de ezt nem alapos vizsgálat folytán tette, hanem azért, mivel a fejedelmek és kormányok őt folyvást erre szorongatták. A pápa ahelyett, hogy sziklaszilárdan „non possumus“ („nem lehet“) mondott volna, a jezsuitarendet minden előleges vizsgálat nélkül eltörölte. (Megjegyzem itt, hogy a pápa a maga nézeteiben és rendeleteiben épen nem csalatkozhatlan, hanem csak akkor, midőn az őskinyilatkozatás igazságairól

mint az egyház tanítója hivatalosan nyilatkozik.) Ellenben VII. Pius pápa ismét visszaállította.

Ha tekintjük, hogy a jezsuiták legdühösebb ellenségei minő emberek voltak: hitetlen tudósok, erköletelen fejedelmek, miniszterek és botrányos kéjhölgyek, — kétségtelenül következtethetünk arra, hogy minő emberek a szabadkőművesek, kik a mi napjainkban a jezsuiták legdühösebb üldözői. Ellenben nemcsak vallásos fejedelmek, mint péld. Mária-Terézia, ki a jezsuitákat oltalmába vette, hanem olyanok is, kik eszesek lévén, a maguk lábán jártak, és nem engedték magukat minisztereik által orruknál fogva vezetetni, mint 4-ik Henrik francia király, 2-ik Frigyes porosz fejedelem és Katalin orosz cárné, a jezsuiták pártját fogták.

Azt mondják a szabadkőművesek: a jezsuiták behálózzák az egész világot, és még a fejedelmek tanácsaiba is belefurakodnak. — Ez aztán igazán az emberek együgyűségére számított fillentés. Hajtóvadászatot tarthatunk valamennyi udvarnál, bizony egy jezsuitára sem fogunk akadni; hanem ellenkezőleg az udvarok, kormányok, országgyűlési termek csakugy hemzsegnek a szabadkőművesektől, épen úgy, mint Egytomot egykor az utálatos varaszkos békák özönlötték el.

Nem lenne az irásnak hossza-vége, ha egyenkint mind föl akarnám hozni a rágalmakat, melyeket a jezsuiták ellen terjesztenek. Ugy izgatnak és uszitanak a jezsuiták ellen, mintha ezek a gazemberek legveszedelmesebb fajtát képeznék, holott a legműveltebb kath. papok közé tartoznak, kik valamint tudományosságuk, ugy szigorú erkölcsös életmódjuk által tűnnek ki; évenkint sok ezer világpapnak lelkigyakorlatokat tartanak, és őket a lekipásztorkodásban való nagyobb buzgóságra serkentik; a legnagyobb erőfeszítéssel városokban és falvakban missiókat tartanak, melyek alatt egy-egy jezsuita naponkint 2—3 szentbeszédet tart, 8—10 óráig napjában gyóntat; az utolsó francia-porosz háboruban oly fölladozással szolgáltak, hogy a katonai hatóságok nem győzték őket magasztalni; a nagy amerikai háboruban a harezmezőn és a kórházakban a nyomor enyhítésében oly buzgalommal fáradoztak, hogy az új-yorki községtanács önszántából az ottani jezsuiták házána 50,000 forintot ajándékozott és minden adótól fölmentette őket; a pogányok megtérítésében annyira szembeszállanak a veszélyekkel, hogy számosan közülök vértanukká lettek. Persze, épen az a jezsuiták leg-

nagyobb bűne, hogy oly buzgó katolikusok, mert a szabadkőművesek általán gyűlölik a catholicismust.

A jezsuiták elleni hajtóvadászat háttérében lappang valami, amit jó lesz ehelyen nyilvánossá tenni. A szabadkőművesek végezni akarnak nemcsak a katolikus egyházzal, hanem még a vallásos protestánsokkal is. Mi mindnyájan: katolikusok és protestánsok, kik hiszszük, hogy Jézus Isten Fia, a szabadkőművesek szemeiben jezsuiták vagyunk. És szorosán véve, ez nem is helytelen elnevezés. Igen, jezsuiták vagyunk, amennyiben hiszszük és elismerjük, hogy Jézus az élő Isten Fia, ki eljövend, hogy megítélje az eleveneket és holtakat.

Ha a jezsuiták rendjét különös dühvel rágalmazák, ennek először is az az oka, hogy ők szerzetes rendet képeznek; a szerzeteséletben az életmódot, időt, munkásságot a vallás sokkal inkább igénybe veszi, mint más életnemeknél. Azért becsüli a kath. egyház oly nagyra a szerzeteséletet, hogy a püspök valamely világi papnak nem tilthatja meg a belépést valamely szerzetbe, ha arra magában hivatást érez. De épen azért gyűlöli a világ leginkább a szerzeteséletet, — és oly kormányok, melyek a kath. vallásnak nem barátjai, örömebbé nézik a bordélyházakat, mint kolostorok létrejöttét, sőt ürügyöt keresnek ezeket ott is elnyomni, ahol még vannak.

Ehhez járul még, hogy a jezsuiták a múlt századokban a protestantismus terjedését hatalmasan gátolták, és igen számos prot. családot a catholicismusnak ujra megnyertek. Ezért a protestánsok, kiktől nem tagadhatni meg, hogy minden időben nagyon fontosakká szerették magukat tenni, a jezsuitákat szóval és írásban oly kitartással rágalmazták, hogy végre bizonyos emberek előtt csufniév lett belőlök.

Ez a folytonos rágalmazás ugy beleette magát az olvasóvilágba, ugy összenőtt vele, hogy a jezsuiták elleni balítéletétől nem is a kar megszabadulni, körülbelül, mint a golyvás ember, ki golyváját nagy szépségnek tartja, és még megharagszik arra, ki e „diszitényitől“ meg akarná szabadítani. De az elfogulatlan olvasó el fogja ismerni, hogy az Üdvözítő szavait: „Boldogok lesztek, mikor titeket gyűlölnék az emberek, és mikor kirekesztenek és szidalmaznak, és a ti neveteket megvetik az ember fiáért“ — manap alig alkalmazhatni valakire találóbban, — mint épen a jezsuitákra.

Isten övéit nem hagyja el.

(Elbeszélés.)

Azon időben, midőn az alföldön oly nagy inség uralkodék, igénytelen faluban egy napszamos özvegy lakott két gyermekével; az egyikét Mariskának hívták, a másikat pedig Liskának. Az öregebbik — Liszka — hét esztendő volt, az ifjabbik pedig csak öt éves. A szegény asszony két éven át nagy keservesen csak megkereste a mindennapi kenyeret maga és gyermekei számára; de az inséges esztendőben a vékony keresetnek is vége szakadt. A nagy nyomor betegágyba döntötte,

és néhány nap mulva, szegény gyermekeit Isten oltalmába ajánlva, meghalt.

A község, mely maga is nagyon szegény volt, a két árva javára semmit sem volt képes tenni; a szomszédok szívesen segítettek volna, de maguk is a legnagyobb inséggel küzdöttek. Elhatározták tehát, hogy az árvákat a szomszéd faluba viszik, hol boldogult atyjok testvére élt. Az emberek jól tudták ugyan, hogy a gyermekek anyja férjének halála után, ismételten és

mindig siker nélkül segedelmet kért sógorától; de azt gondolták, hogy a szegény, ártatlan teremtések látása meg fogja lágyítani szívét; és minthogy más nap reggel egy fuvarosnak éppen a szomszéd falu felé volt útja, megkérték őt, vigye el a gyermekeket magával, Isten meg fogja őt ezért áldani.

A fuvaros készséggel megígérte, hogy a gyermekeket elviszi magával; a két lányka fölült szekereire, és Isten nevében megindultak.

A falu végén a fuvaros a két gyermeket leemelte a szekérről, s így szólt hozzájuk:

— Kedves gyermekeim; ezen a gyalogösvényen menjetek be a faluba, ott aztán meg fogják mondani, hogy hol lakik nagybácsitok. Isten veletek!

— Isten vele! szólt Liszka, és utána nézett a távozó fuvarosnak.

Aztán mind a két gyermek elkezdett sirni. Ott álltak az országúton az egész világ által elhagyatva; oly embereket kellett fölkeresniök, kiket nem ösmertek, s kikeről csak annyit tudtak, hogy anyjokat nem szereték, mivel segedelmet kért tőlük. Liszka először hagyta abba a sirást. Megfogta nővére kezét, ki a földre ült le, és így szólt hozzá:

— Kelj föl Maris, meg kell indulnunk, hogy a faluba érnünk, itt az országúton nem maradhatunk.

— Nagyon éhezem, zokogott Maris, hisz egész reggel nem ettünk semmit. S mindakettő újra sirni kezdett. Liszka is nagyon éhes volt. A gyermekek előtte való este éhesen feküdtek le, most közel volt dél, és egy falat kenyérök nem vala.

— Jer Mari, szólt Liszka, a legközelebbi háznál kérünk egy kis kenyeret, különben éhen kell elvesznünk.

Ezzel megindultak. Egy negyed óra után házat értek. Szégyenkezve léptek be az udvarra, mert eddig még soha sem koldultak.

Liszka dobogó szívvel nyitotta be az ajtót és nővérével belépett a szobába.

A paraszt a kemence mellett ült.

— Mi baj? mit akartok? rivalgott rájuk durván, úgy hogy a gyermekek ijedtökben szinte elfeledték, hogy miért jöttek.

— Nos? kiálta ismét a paraszt, megmondjátok végre, hogy mit akartok?

Ekkor Liszka összeszedte bátorságát és halk hangon így szóla:

— Egy kis darab kenyeret kérnénk, mert nagyon éhesek vagyunk.

— Mindjárt megismertem rajtatok, hogy koldusok vagytok. Még az kellene, hogy idegen koldusokat tartunk, mintha a magunk falujában nem volna elég szegény. Magamnak is alig van elég kenyérem. Itt nem kaptok semmit; hordjátok el magatokat!

A gyermekek elkezdtek sirni.

— Hasztalan pityeregték, lóduljátok, s fölemelte kezét, mintha meg akarná őket ütni. Liszka hamar kinyitotta az ajtót és magával huzta Mariskát.

Az udvaron nem tudta a két gyermek, mittevő legyen, és könyeiknek szabad folyást engedtek. Hirtelen a kis Maris elbocsátotta nővére kezét, és a sövény mellé ment, hol egy nagy fekete eb lánczon volt, és előtte egy nagy tálban moslék közt kenyér- és burgonya-

hulladékok usztak. Mohón belenyult a tálba, és a kutyaival együtt evett. Liszka is odament; ő sem tudott az éhségnek ellenállani, és a tálból kivett egy pár kenyérdarabot és burgonyaszéletet. A kutya, mely ily vendégekhöz nem volt hozzászokva, elbámult a gyermekeken; aztán kissé visszavonult, lefeküdt, és egész ebédjét átengedte vendégeinek.

E pillanatban a paraszt az udvarra lépett. Meg akart győződni, hogy a gyermekek eltávoztak-e, — és e különös jelenetnek lett tanuja! A kutya nagyon harapós volt, melytől az egész falu félt, azért kellett őt lánczon tartani. Urán kívül senki sem mert hozzá közel menni. E pillanatban a paraszt csak a veszedelemre gondolt, melyben a gyermekek voltak.

Gyorsan közeledett hozzájuk, és rájuk kiáltott:

— Nem látjátok azt a nagy kutyát? Darabokra tép benneteket!

Hirtelen azonban megállott, mintha lába a földbe volna gyökerezve! A kutya ismét fölemelkedett, a gyermekekhez ment, aztán farkát csóválgatva nézett föl urára, mintha csak azt akarta volna mondani: „Ne üzd el vendégeimet.“

E látványra megrendült a paraszt; rövid szünet után kérdé a gyermekektől:

— Hát annyira éhesek vagytok, hogy az eb kosztját is jónak találjátok? — És anélkül, hogy válaszra várt volna, folytatá: Hát jertek be hozzám, annyit ehettek, amennyit csak birtok.

Aztán mindenik kezére egy gyermeket fogván, bevezette őket házába, és már messziről kiáltott a szolgálónak: Te Boreca, még két teritéket tégy az asztalra, mert ma két kis vendégem lesz.

A szobában a gyermekeket maga mellé ültette az asztalhoz, nyájason beszélgetett velök; kérdezte nevöket és hogy vajjon szüleik élnek-e? Aztán folytatá:

— Most mondjátok meg gyermekeim, hogy sajátképen hovávalók vagytok ti?

— Bérczpatakról, felelé Liszka.

— Bérczpatakról? szól a paraszt csodálkozva, — Bérczpatakról? ez különös!

Séjteni kezdé a valóságot és vontatva kérdé:

— Hát hogy hívják apátokat?

— Kaszás Mártonnak, felelé a gyermek.

— Mi? Kaszás Márton? kiálta a paraszt fölgorva székéről és mérges tekintettel bámula a gyermekekre, úgy hogy ezek nagy ijedtökben összefogóztak. Aztán könyök mutatkoztak a gazda szemében. Hangosan elkezdett sirni, a kisebbik leányt fölvevé karjára, kebléhez szorítá és többször megesókolá. Ugyanazt tette a másik gyermekkel is. Végre nyugodtabb lett, letörle könyeit, és így szólt:

— Tudjátok-e gyermekeim, mi az én nevem?

— Nem, válaszolá Liszka.

— Hát hogyan van, hogy éppen hozzám jöttetek; ide küldött benneteket valaki?

— Ebbe a házba senki se küldött bennünket, hanem benn a faluban atyánk testvére lakik, arról mondták nekünk, hogy magához vesz bennünket. De nem hiszem, hogy ezt megtegye, mert anyánk mindig mondtotta, hogy az keményszivű ember, s rokonaival éppen semmit sem törődik.

— Kedves gyermekem! anyádnak teljesen igaza volt, midőn ezt mondotta, szóla a paraszt. De hát mit csináltok, ha ez a keményszivű ember csakugyan nem akar benneteket magához venni?

— Akkor éhen kell elvesznünk, szóla Liszka, s ezzel mindakét gyermek keservesen elkezdett zokogni.

— Nem, nem, szóla a paraszt hevesen, annyira nem fog a dolog menni, bizonyára nem. Csak nyugodjatok meg és ne sirjatok többé. Aztán folytatá: Tehát, Kaszás Györgyhez akartok menni? Hát tudjátok meg gyermekeim, hogy már nála vagytok; én vagyok nagy-

bátyátok, és miután most már tudom, hogy boldogult testvérem gyermekei vagytok, kétszeres örömmel látlak benneteket.

A gyermekeknek, ezt a beszédet hallván, az öröm csakugy ragyogott szemeikből, és miután az ételt épen most hozták az asztalra, minden búbanatukat gyorsan elfeledték.

Ekként Isten egy lánczon levő mérges ebet használt föl eszközül arra, hogy egy embernek kemény szívét meglágyítsa és két szegény árvát az éhhaláltól megmentsen.

(Czigány-temetés az erdélyi havasok közt. — L. Vegyesek.)

Hogyan érezünk mi a falun?

Bilingérezés a mai világ esuf- és leverő eseményeiből.

Endréd, febr. 7. — Ft. szerkesztő ur! Sok viz folyt el a Dunán azóta, hogy lapjában egyre-másra egyszerű falusi nézeteket, észrevételeinket közlöttem. De sok is történt azóta künn is benn is az országban, mi bizony a mostani műveltséggel kérkedni szerető századunk hőseinek nem igen válik becsületére, annál kevésbbé dicsőségre; értem annyiból, a mennyire azok eljárása a kath. érdekekre, és a kath. hitszabadságra vonatkozik. Azért épen nem esoda, ha sok katolikus ember még újsá-

got sem kíván olvasni, mert semmi vigasztalót, semmi megnyugtatót, hanem csak leverőt és keserítőt talál abban. Épen azért legjobb is volna, ha a katolikus-ellenes újságok egyikére sem fizetnének elő a katolikusok, így leghamarabb és legkönnyebben el lehetne őket némitani.

Először is, ha vesszük, hogy a fehérvári püspököt a magyar kormány Budára idézte „Verherbe“ azért, hogy merte, mint püspök, kötelességét teljesíteni? kihirdetvén saját egyházme-

gyé
esal
hitt
élit
mel
velt
az o
meg
„Ve
azén
ez n
akk
mill
fojt
a f
Gyu
lan
külö
esal
juk
Zi o
össz
kath
hinn
az a
higy
Gyu

a es
ezen
nak
pist
hall
pök
leve
mill
tün
dül
sát,
felm
száj
med
szal

ban
ezér
mon
aká
ban
nak
tesz
vet
vall

vás
fehé
csak
mér
nem
ját
nyil

gyében a szentséges római pápának hit- és erkölcs ügyekbeni eszaki hatalmát, melyet mi ker. kath. magyarok úgy is mindig hittünk és vallottunk. — Boldog Isten! igazán felfordult világot élünk! Épen a római pápa eszaki hatalmát most azon botránykő, melybe minden hitetlen s így tudatlan, de azért rafinirozva műveltnek s tudósnak kikiáltott népboldogító megbotlik, s ebből az országra Jeruzsálem végpusztulását kiáltja! És a kormány, megijedve a szájhősöktől, még ha tejes szájuak is, elrendeli a „Verhert“, meggyaláz, mint hívé, egy kath. főpásztort, csak azért, hogy a népboldogítókat száját betömje. És kérdelem, sikerült-e ez neki? Dehogyan sikerült! A mostani népboldogítókat száját csak akkor sikerülne neki betömni, ha az egész világon levő kétszáz millió katolikust mind egytől-egyig pápától, püspököstől megfojtaná. — Vagy talán azt gondolta a főfőminiszter ur, miután a fehérvári püspököt megkorpázta azért, mert Schwartz Gyula, mint Fehérvárnak véghetetlen bölcseségű és eszaki hatalmú igazságu (?) képviselője követelte: azért a kath. világ, és különösen mi magyar katolikusok nem hiszszük a pápa ezen eszaki hatalmát? Nagyon eszadódik! mi igenis hiszszük és valljuk azt, mert a katekizmusból, — de nem ám olyanból, milyent Zichy Antal kir. tanácsos s pesti tanfelügyelő ő ngsza kívánna összetakolni, és a kath. iskolákban taníttatni, — hanem igazi ker. kath. katekizmusból megtanultuk, hogy: „ker. katolikus módon hinni tesz, mindent igaznak tartani, a mit Isten kinyilatkoztatott, az apostolok hirdettek és a római ker. anyaszentegyház, hogy higgyük, elönkbe ad“, akár tetszik a miniszter uraknak, Schwartz Gyulának és a többi velök hasonlevő pajtásoknak, akár nem.

Egyébiránt én nagyon hiszem, s velem többen is, hogy azt a eszaki hatalmát a püspökök nem is azért tette a miniszter ur, mintha ezen hitágazattal sokat törődnek, vagy azt valami igen fontosnak tartaná: dehogyan! hanem csak azért, hogy azoknak a pápistafaló Minotaurusoknak valami konezot dobjon oda, hogy elhallgassanak. Elég leverő, hogy ezen konezot épen egy püspöknek kellett lennie. Azért mondom, hogy az bizony nagyon leverő, hogy minket ker. kath. magyarokat, kik mégis még öt milliónál többen vagyunk a magyar korona alatt, és szent hitünkkel együtt, melynek nem csak országunk köszönheti egyedül manapig való főállását, hanem egész Europa polgárisodását, műveltségét, szóval mindenét, a mi szépet, jót, hasznosat felmutatni képes: még saját kormányuk is, csak hogy egy-két szájhősnek tetszését kikoldulhassa, ... annyiba vesz, mint a medvetáneznál a dobot, hogy minden kanyafánya ember rajtunk szabadon paczkázhasson.

Már ennek bizony fele sem igazság! mert ha egy országban szentnek kell lennie a személy- és vagyonbiztonságnak, — ezért fizetjük a roppant adót, — akkor szentnek kell lennie a kimondott vallás-szabadságnak is, a katolikusoknak úgy, mint akár más melyikének; és azt gyakorlatában, vagy hitágazataiban, a mi meggyőződésünk szerint, nincs joga sem a kormánynak, sem a vallástalan népboldogítókat táborának gátolni, s ha teszi bármelyik, jogtalanul teszi, sérelmet és méltatlanságot követ el, s az általa kimondott, annyiszor mennyiszor hangoztatott vallásszabadságot maga teszi eszuffá s hazudtolja meg.

Igaz, hogy ellenségeink tátott torokkal kiabálták, még a vásárokon is eszaki képekben meghurezolták, hogy „bezzeg a fehérvári püspököt ugyan kipuczták!“ de ezzel a püspök nem csak hívei, hanem az egész kath. világ előtt, — mert tudják, mért puczták ki, — nem csak hogy tekintélyét és becsületét nem vesztette, hanem a dicsőség hervadhatatlan babékoszoruját nyerte el; mi pedig a pápa eszaki hatalmát hiszszük, és nyilván valljuk.

Hát Schwartz Gyula, és companistái mit csinálnak? Jeruzsálem végpusztulásával ijesztgetik érte a kormányt, és azokat, kik nekik esetleg hisznek; és az interpellációkat gőzerővel gyártatják, hogy a miniszteriumot ha agyon- nem is, legalább leinterpellálhassák. — Hogy a fehérváriaknak ily hős püspökök van, annak csak örülünk, és méltán örülhetünk. Hogy épen Schwartz Gyula a képviselőjük, azért sajnálhatjuk, és sajnáljuk is őket! mert Székes-Fehérvár, melynek polgárai nagyobb részt katolikusok, mint a dicső magyar királyok hajdani szék- és koronázási helye, bizony külön szerencsére lett volna méltó.

De nem kevesebb leverő, főleg reánk kath. magyarokra nézve azon dicsőséges (?), szép (?) eljárás, melyben gróf Andrássy Ausztria-Magyarország jelenlegi főfő minisztere részesítette a napokban a bécsi jeles katolikusokból álló küldöttséget. Istenem! mily nagy kár az az egész birodalomra nézve, mikor egy ilyen fényes állású ur nem igazán vallásos ember! Mily áldás lenne Ausztria-Magyarország minden népére, ha legalább kormányának élén valami jeles buzgó katolikus államférfi állana, annál is inkább, mert a birodalom lakosainak két harmadánál több a katolikus.

Igaza volt annak a Palásthy nevű doctornak, ki a mult években a „Religio“ nevű kath. ujságot írta, és pedig oly lelkesen, oly tudósan, hogy tiszta aranytollal ajándékozott meg, midőn ezzel a tiszta aranytollal írta meg azon tiszta aranyigazságot: hogy t. i. szegény Ausztria-Magyarországnak csak úgy van jövője, és főmaradása csak úgy lesz biztosítva, ha határozottan katolikus színt ölt, és vall: ha ezt nem teszi, bizonyos föloszlása és vesztesége. Sokat mondhatott ezzel a tudós doctur ur, mert azonnal nem csak megtompították arany tollát, hanem szépen el is vették, s annyira elnémitették, hogy azóta még közönséges ludtollal sem ír. Jah! mondj igazat, betörök a fejed, de csak akkor, ha pápista vagy!

Pedig mi tagadás benne? biz az csak úgy van. Ausztria-Magyarország elrepta a kath. színt és jelleget, és azóta a vallástalan népboldogítókat és a szabadkőművesek dicsőséges czélhének játszó labdájává lett. Egyik ide löki, másik oda dobja. Nem csak a csehek, hanem a többi nemzetek is mind eszakil vannak; s nem is tud, de egy könnyen nem is fog a belmegnyugvás zöld ágára vergődni, mert ha szegyenlettel magát katolikusnak vallani, most a vallástalanság és szabadkőművesesség malterládájából fulladásig szedheti az epret.

Szegény Ausztria-Magyarország! Azt hitték, hogy ha majd egy magyar, névleg katolikus kormánnyal eszerélik föl az előbbi kölesönként szász luthránust, majd az esodákat tesz. Csak lessétek! esodákat is csak Istenbeni hit által tettek, a kik tettek. A szemfényvesztés mesterségét még senki sem mondotta esodatevő erőnek.

Andrássy főfőminiszter urat ugyanis a bécsi katolikusok küldöttségének jeles szónoka Stillfried báró arra kérte, hogy „a római pápának mostani szomorú, megrablott helyzetének jobbraváltoztatása iránt használná föl magas tekintélyes állását, befolyását, s ez által nyugtassa meg a birodalomnak hit katolikusait.“ Andrássy főfőminiszter ur egy darab ideig csak mézes szavakkal kertőlt; de utóbb, mint a hajdani görögjósda a háromlábu eszizmadia-székről, — mondta ki nagy világbölesen ez ügy fölötti nézetét és salamoni itéletét, hogy t. i. „a pápa mostani sorsán és helyzetén változtatni épen nem szükséges, mert az, szerinte, csak is úgy van jól, a mint most van. Azért az olasz (rabló) kormánynak háborút izenni nem lehet“, sat.

Köszönjük szépen ezt a megnyugtatót! Köszönjük nem csak a magyar, ausztriai, hanem az egész világ 200 millió kath.

hívek nevében! Ha mi pogányok volnánk, a mi istert urnak a pápához hasonló kényelmes helyzetet kívánnánk. Ugyan mit mondana reá ő exeja? de mivel katolikusok vagyunk, azt nem tesszük.

Hej! de más Andrássy lehetett az, pedig mint beszélük, az is gróf volt, ki mint rosznyói püspök, a kath. egyház jogait annak idejében oly hősileg védelmezte, hogy emiatt, ha nem tágit, a püspöki javak elvesztésével fenyegettetett, de egy hajszálnyt sem tágitott, s miután a püspöki javaktól megfosztatott, bement a rosznyói barátok klostromába, s onnan kormányozta egyházmegyéjét. Nem tudom a mostani Andrássy, meg az a régi püspök Andrássy ugyanazon egy familiából valók-e? ha igen — akkor ezen mostanira nagyon lehet alkalmazni Jeremiás próféta azon szép szavait, melyeket nagypénteken szokott mestertünk a néppel énekelni: „hogyan homályosodott el az arany! elváltozott a legjobb szín. Sion dicső fiai, a tiszta aranyba öltözöttek, hasonlóká lettek a cserépedényhez, a fazekas keze csinálmányához.“ Elég sajnós, hogy ez nagyon is így van!

Ebből láthatjuk, ha már kath. államférfiaink így éreznek, így nyilatkoznak, így eszelekesznek; és nem tartják érdemesnek, szükségesnek, hogy a kath. egyház feje érdekében komoly szót emeljenek: mit várhatunk nyílt elleneinktől? De ezért ne esügdjünk el, majd utóljára is az Isten tesz igazságot, a mint hogy már tett is ily esetekben.

Már az mindenesetre leverő s a mostani kort gyalázattal bélyegző, hogy a szabadkőműves ezébe állott népboldogítók is, az államférfiak is egyedül az által iparkodnak a dicsőség koronáját megérdemelni, ha a kath. egyházat s híveit a hol és a mikor csak lehet, bántalmazzák. — Ez aztán méltán fáj nekünk katolikusoknak; de fájhat is! mert ebből csak az tűnik ki, hogy napjainkban az államférfiak is csak azért tűrik el a katolikusokat, hogy ezekkel is több legyen az adót fizetők és katonát adók száma. Ha ezt megteszik, aztán tengődjenek minden jog, minden tulajdon, minden kimélet és védelem nélkül, de ezt is csak azért tűrik, hogy az így eltűrtnek arezukba dobálhassák istentelenségök malterját.

Ezek és ilyenek meggyőzhetnek bennünket, hogy mi katolikusok, a mostani népboldogítóktól semmi jót, semmi méltányosat nem várhatunk, akár a kormányon üljenek azok, akár az országházában. Azért én csak arra figyelmeztetem a kathol. polgártársakat, hogy az új képviselők közelgő választásánál, ha igazán jót akarunk, fogjunk össze, és azon legyünk, hogy a mennyire csak lehet, jó, buzgó és lelkes kath. képviselőket válasszunk, mert csak ilyenek képviselhetnek igazán bennünket, vallási érdekeinket; csak ilyeneknek fekszik igazán szívökön a haza- és népek jólléte. A népboldogítók majd megígérik most is, mint három év előtt megígérték, a kath. egyház javainak elrablását és felosztását; megígérik szokásuk szerint mindent, a mit kitudnak, hogy egyik-másik község ohajt; de azzal aztán épen nem törődnek, jogos-e az, vagy jogtalan? szabad-e megtenni vagy nem? nekik az mindegy, mert szerintük „a ezél szentesíti az eszközöket.“ Ha aztán rájok piritanak, nevetve mondják, miszerint az „korteskedés“, s az elámitott és megcsalt nép elégedjék be vele. Már bizony nagyon is furesa szentek azok a mai liberális népboldogítók! A népnevelésről is ők beszélnek, ők irnak legtöbbit.

A vallástalan közös iskolákat is ők szeretnék minden faluba beerősöskölni, hogy a még meglehetősen jámbor köznépet is a magukéhoz hasonló műveltség fokára emeljék, s mégis az utolsó költségvetések tárgyalásánál az oktatásügy-miniszter költségvetéséből ugyanazok 50,000 frtot lecsikartak, a debreczeni ménes számára pedig 180,000 frtot kicsikartak az országgyűléstől. Ebből is láthatjuk, hogy az ő szájokban nem

mind arany, a mi fénylik. Azért jélelkü magyar ember! vi gyázz! kötve higy a komának! Minél többet igér a választások előtt valami ide s tova lőtőfutó népboldogító, annál bizonyosabb, hogy nem a haza javát, hanem a maga hasznát keresi. Ilyenre a világerért se szavazz! mert, ha bejut az országházba, általa csak fizetett ellenségeidnek számát szaporítod. Légy résen! Ne engeddd magadat elámitatni! nehogy a közjó veszélyeztetését kapzsisággal párosult gyáva hiszékenységed által te is elősegítsed. Erre komolyan figyelmeztet, sőt kér a haza szent nevében

Ködmön Péter, templomatya.

Évnyegedes tudósítvány

a pesti Oltáregyletről, 1871. dec. hó 6-tól 1872. febr. hó 6-ig.

Hálát rebegeve Istenünknek, ki esekély igyekezetünket folyton bő áldására méltatja, örömmel mondhatjuk, hogy egyeletünk országszerte főnáll és kettős sz. czéljának erejéhez képest megfelelni törekszik. Segélyezésre számos szegény templom jelentkezik, melyekben tömördek a hiány. Ennek teljes pótlására az egyelet minden erőmegfeszítése mellett tán soha sem lesz képes. Az Úrtól ily bő áldást várni a vakmerő bizodalommal volna határos, mely az egyesek tevékenységére aligha zsibbasztólag nem hatna inkább, mint buzdítólag. Működjünk tovább is, de működjünk jó kedvvel és örömmel, s mi a fő, szívünk alázatában a jót, melyet az egyelet gyakorol, ne magunknak tulajdonítsuk, hanem az Istennek, kítől minden jó adomány jó. Egyeleti működésünkért ne várjunk itt hálaalköszönetet; ha csak ezt várjuk, elvettük jutalmunkat, többé ilyesre az Urnál nem számolhatunk. Minél esekélyebb itt az elismerés, a hála, annál biztosabb és bőségesebb számunkra az igaz jutalmazónál a jutalom. Ezek megszívlelését ajánlva, ideigtatjuk a lefolyt évnegyedben a tagok, részvevők- és jötevőktől begyűlt adományokat.

Pesten begyűlt 201 forint 92 krajczár, Ó-Budán 35 frt, Nagy-Kálnán 1 frt, Lekéren 1 frt, Zsámbokon 10 frt, Antal-fálván 10 frt, Perényben 6 frt 12kr, Felfálván 1 frt, Detken, Ludason és Ugrán 29 forint 24 krajczár, és egy forint ezüstben, — Hügyészen 1 frt, Szatmárott 100 frt, Bolessón 1 forint, Magosparton 6 frt 24 kr, Szepes-Váralján 50 forint, Berzák 6 frt, Egerben 100 frt, Intán 7 frt, Endrédén 1 frt, Kopesányban 1 frt, Domoszlón 5 frt, Hegyin 13 frt 40 kr, Vácson 40 frt, Lovasberényben 119 frt 50 kr, Székes-Fehérvárott 50 frt, Ocsad-niczán 1 frt, Czácán 5 frt, Pozsony-Sz.-Györgyön 6 frt 25 kr, Vaszáron 2 frt, Rádón 10 frt, Tihanyban 14 frt, Taksonyban 1 frt 20 kr, Tisza-Várkonyon 7 frt 45 kr, Szécsényben 13 frt 44 kr, Esztergamban 200 frt, Czereden 7 frt, Árlón 23 frt, Nyitra-Viesápon 1 frt, Nagy-Körösön 4 frt 74 kr, Karácsfán 5 frt 83 kr, Darázson 10 frt, Dunaszentpálon 1 frt 75, Csehimindszenten 20 frt, Harasztin 4 frt, Brutócezon 4 frt, Tápió-Süllben 2 frt 10 kr, Gyöngyösön 4 frt, Prágában 5 frt, Szentmártonkátán 9 frt, Kogl- és Redlschlagban 9 frt 2 kr, Lebenbrunnban 2 frt 28 kr, Dányban 10 frt, Zólyo-Lipesén 7 frt, Sárközön 2 frt, Buczinkán 12 frt, Csatádon 1 frt, Mező-Csathon 10 frt, Pinka-Mindszenten 11 frt 50 kr, Turán 11 frt 64, Jász-Ápáthin 100 frt, Csicseren 13 frt, Kámban 12 frt, Kis-Tályán, Ostoroson és Andonakon 9 frt, Podkonitzon 20 frt, Egyházas-Füzes 16 frt 24 kr, Söregén 1 frt, Vác-Sz.-Lászlón 5 frt, Alsó-Szölnökön 1 frt, Kassán 50 frt, Nagy-Sáros és Homonna 32 frt 72 kr, Nagy-Lévárd 6 frt, Alsó-Gallán 5 frt, Tisza-Püspökin és Szajolban 30 frt, Füleken 11 frt, Nagy-Szent-Miklóson 2 frt, JászBerényben 10 frt 76 kr, Szombathelyen 45 frt. — Isten fizesse meg!

HETI KRONIKA.

Pest, febr. 17.

(—ss—) Az országgyűlésnek vége sincsen, s márig jövő országgyűlési programokkal boldogítják a hazát. Legközelebb „felhívás” jelent meg, mely „a Pest Józsefvárosi kerület választóihoz” van intézve, és mely hallomás szerint Szentkirályi Móricz tollából folyt. E program, mely deákpartinak mondja magát, tele van a katolikusok elleni bántalmazásokkal.

Legszükségesebb teendőink közt a program a közoktatási ügynek felvirágoztatását említi; és ezen felvirágoztatás költségeinek fedezéséről azt mondja: „a közoktatási szükségének fedezésére az eszközök bőven föltalálhatók; ha felhasználtnak és kellően hasznosítottak azok, melyeknek rendeltetése a köznevelésnél egyéb nem lehet: például az alapítványi javak és egyelőre az üresedésbe kerülő egyházi széknek az új kinevezésig esedékes időközi jövedelmei.”

Tehát „a pénz bőven megvan másoknak zsebeiben, csak ki kell azt venni onnan,” — ez a hosszú beszédnek rövid értelme; — „mi nekünk e pénzre szükségünk van, hogy azzal vállalkozás nélküli iskolákat alapítsunk, melyeknek segítségével aztán majd a katolikus egyházat feldöntjük; mindenre pedig a pénzt ugyan ők fogják adni, az országnak helotái a katolikusok, kiknek ezen deákparti program szerint nincsen semmi joguk saját vagyonnal birni, hanem akiknek egyházi és alapítványi vagyona minden perezből közpénzévé nyilvánítható; — vehet belőle akinek tetszik...”

Ez, katolikusok! értelme azon szavaknak: „az eszközök bőven feltalálhatók;” — a katolikusokat magukat akarják kényszeríteni arra, hogy saját pénzüikkel, kegyeletes atyáik tette alapítványaikkal fizessék ama gonosz üzemeket, melyekkel szent hitüket aláadni, megsemmisíteni iparkodnak. Jogról, igazságról szó sincsen; — „csak ülünk ismét együtt, majd megköszönjük ama jámbor katolikus választóknak, hogy kezünkbe adták a kifent kést; majd megérzi torkuk” — így beszélnek egymás közt a „testvérek.”

Természetes, hogy ilyenek után a program az infallibilitásnak, az encyclikának, a syllabusnak s az ultramontanizmusnak sem hagyhat békét; vajjon hol volna manap az a „liberális” politikus, ki ezekkel ne bibelődne? A józsefvárosi program e tekintetben cseppet sem különbözik társaitól; állítások bizonyítékok nélkül, ezek képezik magvát ezen programnak, melynek alapeszméje az, hogy míg zsidónak, protestánsnak, nazarenusnak, töröknek hinnie szabad, mit tetszik, addig egyedül a katolikusnak hite veszélyesnek nyilvánítatik az államra nézve, s elnyomása minden elgondolható módon indítványoztatik; sőt még a törvényhozás is felhivatik, hogy a „esalhatatlanság” ellen, természetesen mennél erősebb harezra kelni egyik legsürgösebb tenndőjének tartsa.

Résen legyetek katolikusok; a fölhozott programból is látható, hogy az ugynevezett „liberálisok” még mindig nem elégszenek meg a katolikusok eddigi megaláztatásával, hanem a kormányt a veszélyes uton mindig tovább akarják sodorni!

Az új választási törvényt a szakbizottság már tárgyalta s legközelebb az országgyűlés elé kerül.

— A francia hadsereg vesztesége a hadügyminiszteriumban össze van számítva. Csatatéren és sebesülések következtében elvesztett 75,000 ember, Németországban 15,200 és Svájcban 1700 ember halt meg sebek- vagy más betegségben. A halottak összes száma 92,000 ember.

— Egy orosz lap írja, hogy Bécsben a gácsországi lenyelekkel megtörtént már a kiegyezés.

— Oláhországban a zsidó-üldözési összeesküvések növekednek. Bukaresti hírek szerint: Kabulban 70 zsidót ütöttek agyon és 30-at sebesítettek meg. A kormány szigorúan örökődik.

— Svájcban a kormány egy határozata a jezsuitarendet eltörli s egyházi és tanítói működésüket betiltja.

Irodalom.

Előfizetési felhívás ily czimű műre: „A történelem katolikus bölesészete” vagy a nemzetek Krisztusért. Irta Leroy Lajos abbé III. Károly spanyol királyi rendjének lovagja I. kötet. Fordította: A pesti növendékpapság magyar egyházirodalmi iskolája. — Munkálataink harminczötödik évfolyamára hívjuk fel a mélyen tisztelt közönség figyelmét.

Tanulmányozni a történetet annyi mint tanulmányozni a gondviselést; vagyis kutatni, mi célt tűzött ki magának Isten az eseményekben, melyeket intéz vagy megenged; megismerni mind abban, a mi történt, azon gondot, melylyel az államokat egyháza, mint a magasb, szellemi javak képviselőjének érdekében, ennek előkészítése és továbbterjesztése végett, megalapítani és fenntartani akará. — Mert nem anyagi jölet végeztéljok az államoknak; Isten magasb célt tűzött ki: dicsőségét, mely az idők teljében Jézus Krisztusban, s egyházában a történelmi Krisztusban nyilatkozott. Krisztus hőse azon nagy drámának, melyet történetnek nevezünk, s melynek kifejlése egyházának győzelme ezer vészen keresztül. Ez szerzőnk alap gondolata, ennek kifejtése művének czélja. — Míután bevezetésében a modern naturalistikus bölesészet befolyását a történelemre ecegette, elvként állítja fel s be is bizonyítja, hogy a történelem valódi bölesészete nem egyéb, mint a keresztény szempontból felfogott történelem; míután továbbá a materializmus ellen kel sikra, mely kitöröl Istent s erényt a történelemből, melyek nélkül azt felfogni nem bírja, felállítja három bebizonyítandó tételét, u. m. erények voltak alapjai a birodalmaknak; ezek mind-egykének volt valami küldetése Krisztus és egyháza, illetőleg ennek előkészítése vagy terjesztése érdekében — s végre a birodalmak bukását mindig bűnök, elerkölestelenedés előzé meg, míután küldetésök lejárt; s ezt általános vonásokban a pogány nemzetektől kezdve a francia forradalmon át napjaink csapásáig levezetvén, részletekbe bocsátkozik, s e kötetben Judea, Egyptom, Fönícia és Assyria történelmével foglalkozik az itt megnevezett három tétel világában. S a leghitelesebb írök nyomán tények láncolatából látjuk, hogy a történelem eseményeinek meghatározott czéljok van, s hogy azok az isteni kormányzás szabályai szerint folynak, melyek oly rendíthetlenség, mint Alkotójoknak természete. — Ez az általunk magyarított műnek rövid tartalma. Szerzőnk irálya egyszerűsége és emelkedettségében az irályban mester frazeziát tünteti fel.

Ugy hisszük, hasznot teszünk egyházirodalmunknak e mű fordítása által, melynek szerzőjét, IX. Pius ő szentsége, a mű czélját s alaptételeit helyeselvén, dicsérő brévère méltatta, a mi Szentatyánk megjegyzése szerint: rarissima gratia; mely apostoli királyunk, Ferencz-József ő felsége, Izabella spanyol királynő és II. Ferencz volt nápolyi király helyeslését megnyerte; szerzőjének III. Károly spanyol király lovagrendjét megszerzvé s melyet ezenkívül 40 francia püspök a szerzőhöz intézett levelekben megdicsért, miről Montalembert azt írta: Nem emlékezem, hogy a püspöki kar történelmi mű felett valaha ily egyhangulag nyilatkozott volna. Szolgáljon a mű ajánlásául, hogy 1862-ben németre fordított, s 1866-ban eredetiben 5-ik tetemesen bővített kiadást ért, s e kiadás után fordítottuk a művet.

A körülbelül 23—26 ivre terjedő magyar fordítás árát a mű megérdemelte pártolás reményében 1 frt 50 krra szabtuk. A mű jun. végén fog minden bizonynyal megjelenni. A II-dik kötet jövő évi munkálatunkat képezendi. Előfizetni lehet mindkét kötetre is 3 frttal. 10 péld. után tisztelet-példányt nyújtunk.

Kelt Pest IV. bizottsági gyűlésünkben, jan. 25-én 1872.

A pesti növendékpapság magyar egyházirodalmi iskolájának ez évi tagjai.

Vegyesek.

Sajátságos a cigány élete mindenütt, de főképen az Erdélyben! Majdnem minden faluban egy elkülönített „cigány-negyed“ van, hol ronda viskókban laknak, melyek a földesur tulajdonai. A cigányok az „ingyen-lakásért“ a földesurnál aratáskor meghatározott ideig tartoznak dolgozni. De bizony sokszor megtörténik, hogy az aratást a földesur nyakán hagyják, és odább állanak. — Képtünk egy erdélyi cigány-temetést tüntet föl. Halotti torra akárhogy legalább egy nagy darab szalonnát és néhány iteze palinkát szereznek össze, s mire a halottat ki kell vinni, az atyafiság már jó fejfel van. Dalolva, muzsikálva kísérik ki a halottat, kit rendesen lovon visznek ki a temetőbe. A menetet a sírásók zárják be. Hazatérőkben a bubánatot ismét dalolással és muzsikával temetik el!

Rövid hírek.

— Ö Felsége, báró Bedekovich horvát bánt saját kérelmére állomásától kegyesen fölmenteni, és hűs buzgó szolgálatainak elismerésül neki I. osztályú vaskoronarendet adományozni méltóztatott.

— Rudolf koronaherceg ö fensége alig érkezett Budára, megbetegedett. Azt hirtelék, hogy himlőt kapott, hanem betegsége nem egyéb, mint igen szelid természetű vörös kütég. — Az orvos reméli, hogy a koronaörökös szobáját már néhány nap múlva elhagyhatja.

— Az új besztercebányai püspök Pölyi Arnold ö mlga számára a pápai bullák Rómából már megérkeztek. Fölszentelése bizonyosan még husvét előtt fog végbemenni.

— A pesti esküdtsek f. hó 25-kén gróf Andrassy Gyula külügyminiszter sajtóperét tárgyalta Popovics István szerb lapszerkesztő ellen, ki a grófot a legsértőbb kifejezések közt arról vádolta, hogy Mihály szerb fejedelem meggyilkoltatásában neki is része volt. A vádolt Popovics másfél évi börtönrre, 500 frt bírságra és a perköltségek viselésére ítéltetett. Oly vakmerő rágalomért többet is érdemelt volna.

— A pesti angol-kisasszonyok temploma mellett fekvő szűk utcát elzárják, s egy részét az angol kisasszonyoknak adják, azon kikötéssel, hogy a kolostorépület egész homlokzatát két év alatt megszüpítsék.

— Egy fiatal leányt vittek e napokban a tébolydába, ki nek szülei buskomorságában szórakozást akarván nyújtani, elvitték a bolondok estélyébe. Itt azonban elméjében teljesen megháborodott.

— Wohlfarth József a kegyes tanítórendiek podolini társházának másodfőnöke és gymnasiumi tanár f. hó 7-kén az Urban elhunyt. Az ö. v. f. n.!

— A derék egri Zsaskovezky testvérek zene- és énekműveikért a londoni nagy kiállítás alkalmával dícséret oklevelet kaptak.

— Megjelent az „Uj Magyar Sion“ tartalmas januári füzet. E füzetben foglalt czikkek: Helyzetünk. — Az ereklyetartók Blümehuber Ferencztől. — Keleti vázlatok gr. Forgách Sándortól. — Hoványi koporsójánál Gyala Bélától. — Mariolatris Sólomostól. — Indítvány egy Pázmányról ezimezendő egyházsónoklati irodalmi társulat alakítása érdekében Erdy Dánieltől. — Irodalom (bővebben méltatja a Szent-István-Társulat újabb munkálkodását; e czikket egész terjedelmében átvette a „M. Állam“ is). — Vegyesek. Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt.

— A pozsonyi tanfelügyelő a megyei iskolatanácsához intézett 1871-ki zárjelentésében kiemelte, hogy Pozsonymegyében a kath. iskolákban majdnem kivétel nélkül mindenütt a Szent-István-Társulat által kiadott tankönyveket használják. — Egyébiránt így van ez nemcsak Pozsonymegyében, hanem országszerte; az ügynökség hivatalos könyveiből meggyőződöttünk, hogy nincs hazánkban oly része, hol a Társulat által kiadott tankönyvek el nem terjedtek volna.

— Csodamajom. Keletindiaiban egy madrasi ember utnak indult, melyre majmát is magával vitte; utközben megtámadtatott az utas, a küzdelemben a majom megszökött s egy közeli fa tetejéről nézte végig, mint ölték meg a gonosztevők gazdáját, mint dobták a hullát egy kutba, s mint ásták el a pénzt és ékszereket egy fa tövébe. A majom a gyilkosok eltávoztva után leszállt a fáról, egy közelben levő tanyára ment s ott a bennszülött lakót magával esalta a kutig, melyből a hullát kivették. Majd elvitte azon helyre, hol a kincs elásatott, végül a bazárba, hol addig kóborolt, míg a gyilkosok egyikére akadt. Ezt addig ütötte, tépte, verte, míg nem elfogatott. A többi büntetéses is kézrekerült, kik legközelebb fognak a törvényszék elé állítani.

— Elterjesztésre méltó füzetecske jelent meg német nyelven Dipeldauernél (Bécs, Postgasse, N. 2.) ily cím alatt: „Der Neue Reformator Alois Anton und sein Altkatholicismus“ Egy példány ára 10 kr, 50 péld. 2 frt 50 kr, 100 péld. 4 for. A munkácska tartalmát ezime teljesen kifejezi.

— Értésítés. Sok oldalról való kérdezősködére ezenel jelentjük, hogy a kitűnő imakönyv, melynek ezime: „Jézus az én kívánságom“, írta Meiszermann Ignác batorkeszi plébános, s melyet primás ö hercegsége körlevelileg dícsérettel ajánlani méltóztatott, finom aczélmetszeti képekkel február végeig a „Hunyadi Mátyás“ intézetben megjelenik; márczius elején mindazok számára, kik bekötve rendelték meg, Pesten bekötetik, és szétküldetik. A mintegy 400 lapra terjedő imakönyv ára füzve 1 frt 50 kr. Bőrbe kötve arany vágás nélkül 1 frt 90 kr, arany vágással 2 frt 10 kr. Minden bekötött példány tokkal lesz ellátva. A megrendelés folyvást elfogadatik. Az eddigi igen tisztelt megrendelők és gyűjtők kéretnek egyszerű levelezési lapon tudatni: nem-e ohajtják bekötve, és pedig minő kötésben az általok megrendelt könyveket? Pest, febr. 15. 1872. — A „Hunyadi Mátyás“ irodalmi és könyvnyomda intézet ügynöksége. Zöldfa utca, 39. sz.)

— Temerin és földvár közt fekvő Nadályfaluban a vizár következtében már 150 ház dől össze. Bácska legszebb vidékei viz alatt állanak.

— A közelebbi évek remélhető építkezéseiről Pesten némi fogalmat nyújthat az, hogy a legnagyobb téglavető gyár 5 évi termelését már előre eladta.

— Bécs ugyanesak halad! Legközelebb két katolikus iskolában zsidó tanítókat alkalmaztak.

— Alulírottak fájdalommal vagyunk kénytelenek jelenteni, hogy az aláírási felhívás és lapok utján többször hirdettük, Deharbe József „Erklärung des katholischen Katechismus“ című 5 kötetes munkája magyarítását elegendő megrendelő hiányában sajtó alá nem bocsáthatjuk; s midőn az eddig jelentkezett t. ez. megrendelőknek szives pártfogásukért köszönetet mondunk: bátorkodunk a kath. olvasó közönség nagybecsű figyelmét Philalethes Antal „Licht und Finsterniss“ című általunk magyarított s május hóban 14—15 ivnyi terjedelemben megjelenendő munkájára felhívni; ára 70 kr. A korkérdéseket fejtegető munka becséről eléggé tanuskodik azon körülmény, hogy az eredetiben már 5 kiadást ért. A kalocsai növendékpapság sz. Ágoston-egyletének ez évi tagjai.

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész utca 11. sz.) — Felelős szerkeztő: Füßy Tamás.

Pesten, nyomtatott az „Athenaeum“ nyomdájában 1872. (Barátok tőre 7-dik szám.)

Füßy Tamás